

Борейко Наталія Миколаївна,
к.е.н., с.н.с., НДІ фіскальної політики,
Університет ДФС України,
Борейко О. Ю. студент
ННІ ФБС, Університет ДФС України

ВИЯВЛЕННЯ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ З ОЗНАКАМИ «РИЗИКУ» НА ПРИКЛАДІ ШВЕЦІЇ

Проблема управління ризиками та виявлення ризикових платників є актуальною у багатьох країнах світу, однак підходи до її вирішення різні. Високий рівень якості управління податковими ризиками сформований у країнах Європейського Союзу.

Варта уваги система контрольно-перевірочної роботи Швеції. Ця країна характеризується як така, що має одну з найефективніших систем податкового контролю і високий рівень податкової свободи. Для виявлення різного роду шахрайств та помилок, допущених платниками при сплаті податків застосовується Шведська карта податкового розриву (суми податкових зобов'язань, не сплачених у строк) (Swedish Tax Gap Map), що будується за даними, отриманими у різні роки і є миттєвим набором поточних знань про податковий розрив [1, с. 256].

У Швеції орієнтовно біля 80 % платників податків відносяться до категорії сумлінних платників [2, с. 221]. Однак, існують випадки порушення податкового законодавства, зокрема, при сплаті прибуткового податку, який у Швеції сплачується і до державного, і до місцевого бюджетів. Виявлення ризикових платників у Швеції здійснюється на центральному та регіональному рівнях. Спеціально створені групи експертів несуть відповідальність за виявлення й аналіз ризиків, а також забезпечують основу для прийняття рішень. Окремо створюються постійні робочі групи до складу яких входять представники від усіх регіонів і від центрального рівня. У своїй діяльності зазначені робочі групи керуються інформацією, що надходить від експертів, котрі здійснюють виявлення й аналіз ризиків [3].

Стратегія аудиту в Швеції має чотири складові, а саме: 1) виявлення великих неплатників; 2) запобігання перетворенню нових неплатників на «старих» неплатників (аудит новостворених підприємств відбувається навіть при невеликій потенційній сумі ухилення); 3) створення кращого індивідуального профілактичного ефекту від проведення наступних перевірок (у випадку виявлення ухилення такий платник у подальшому підлягає перевіркам знову

допоки не змінить свою поведінку); 4) створення кращого загального профілактичного ефекту шляхом аудиту в безризикових зонах (проводять перевірки платників податків і масово-роз'яснювальну роботу серед них). Результати такої роботи оголошуються у засобах масової інформації, вказуючи на корисний приклад сумлінних платників податків [3].

Таким чином, з аналізу досвіду Швеції можемо зробити висновок, що в цій країні сформована потужна методологічна база моніторингу податкових ризиків. Виявлення ризикових платників, а також аналіз ризиків здійснюють спеціально створені групи експертів на центральному та регіональному рівнях. Водночас шахрайство та помилки, допущені платниками при сплаті податків виявляють шляхом застосування Шведської карти податкового розриву, котра є миттєвим набором поточних знань про податковий розрив.

Список використаних джерел

1. Романенко В. В. Європейський досвід управління ризиками в оподаткуванні / В. В. Романенко // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – № 1(64). – 2014. – С. 253–257.
2. Мельник М. І. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності : монографія / М. І. Мельник, І. В. Лещух. – Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України», 2015. – 330 с.
3. Колісніченко К. В. Світовий досвід адміністрування податкових ризиків та можливості його використання в Україні / К. В. Колісніченко // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» [Електронний ресурс]. – № 7. – 2013. – Режим доступу : – <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2173>

*Подік Іванна Іванівна,
к.е.н, с.н.с., НДІ ФП,
Університет ДФС України,
Ковтунович Наталія Леонідівна,
с.н.с., НДІ ФП, Університет ДФС України*

ТАКСОНОМІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ЇЇ РОЛЬ В ПРОЦЕСІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

В процесі адміністрування податків та митних платежів надзвичайно важлива роль належить якісній та достовірній інформації отриманій від платників податків. І хоча українські суб'єкти господарювання зобов'язані надавати ДФС свою фінансову звітність в електронному вигляді, формат